

Спеціалізованій вченій раді ДФ 26.055.056
Державного торговельно-економічного
університету
(02000, м.Київ, вул. Кіото, 19)

РЕЦЕНЗІЯ

**кандидата юридичних наук Пустовіт Юлії Юрївни
на дисертаційну роботу**

**Герасименка Олександра Олександровича на тему: «Відповідальність за
адміністративні правопорушення в сфері інтелектуальної власності»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 – «Право»**

Сучасне суспільство не може існувати без належного задоволення соціального інтересу в захисті прав інтелектуальної власності. Важливу роль у забезпеченні цієї потреби відіграє адміністративне право, яке урегулює ключові аспекти гарантування та охорони суб'єктивних прав. Цілком очевидно, що стабільність і безпека суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності великою мірою залежать від того, наскільки надійною є їх адміністративно-правова охорона. Більше того, у ряді випадків ефективність адміністративно-правової охорони впливає не тільки на сферу інтелектуальної власності як таку, але й на суспільні настрої, взаємовідносини влади з населенням, загальний стан правопорядку.

У світлі викладеного особливої гостроти набуває питання адміністративної відповідальності, як провідного засобу охорони прав інтелектуальної власності. Аналіз юрисдикційної практики в зазначеній сфері свідчить про наявність численних проблем, пов'язаних з кваліфікацією адміністративних правопорушень, вирішенням відповідних адміністративних справ, накладенням адміністративних стягнень на правопорушників. Ці проблеми обумовлені широким колом негативних чинників (недоліками законодавства, недостатнім рівнем підготовки уповноважених суб'єктів юрисдикції, браком якісного методичного забезпечення тощо), що диктує необхідність комплексного підходу до їх вирішення.

Значним внеском у формування оновленого підходу стала дисертація О.О. Герасименка, яка має на меті вирішення актуальних наукових і практичних проблем відповідальності за адміністративні правопорушення в сфері інтелектуальної власності. У рамках мети дослідження О.О.Герасименко охарактеризував сучасний стан науково-правових досліджень з питань адміністративної відповідальності за правопорушення в сфері інтелектуальної власності, розкрив проблемні аспекти кваліфікації таких правопорушень, окреслив шляхи вдосконалення правових та організаційних засад адміністративно-юрисдикційної діяльності, розробив низку рекомендацій, спрямованих на посилення правової охорони інтелектуальної власності засобами адміністративного права.

Високим рівнем наукової новизни характеризуються: авторські дефініції передумов і підстав адміністративної відповідальності, міркування про природу і сутність складу адміністративного проступку, структуризація адміністративно-деліктного провадження, ідея щодо розширення кола суб'єктів адміністративної відповідальності за правопорушення в сфері інтелектуальної власності, а також інші теоретичні положення дисертації.

Водночас, дисертаційне дослідження О.О.Герасименка має важливе практичне значення. Його результати можуть слугувати якісним науковим підґрунтям для вдосконалення адміністративно-деліктного законодавства України, розробки методичних рекомендацій з питань кваліфікації адміністративних правопорушень у сфері інтелектуальної власності, викладання правничих навчальних дисциплін, виконання науково-дослідних робіт з питань публічного права, правової охорони та адміністративної відповідальності.

Матеріали дисертаційного дослідження пройшли необхідну апробацію, обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях. За результатами дослідження автором опубліковано 4 наукові статті (3 – у вітчизняних фахових юридичних журналах, 1 – у науковому періодичному виданні держави - члена ЄС), а також 3 тези доповідей на наукових конференціях.

Високо і позитивно оцінюючи наукове і практичне значення дисертаційної

роботи, мусимо зауважити, що окремі її положення та висновки мають дискусійний характер, а саме:

1. У світлі того, що належне та ефективне виконання зобов'язань за міжнародними договорами у сфері інтелектуальної власності є обов'язковою умовою Асоціації між Україною та Європейським Союзом, на особливу увагу заслуговують питання імплементації положень міжнародного законодавства про охорону інтелектуальної власності у вітчизняну практику нормотворення і правозастосування. На жаль, ці питання в дисертації висвітлюються контекстуально, здебільшого – в якості обґрунтування актуальності проблематики дослідження. З моєї ж точки зору, розглядові цих питань доцільно було приділити окремий підрозділ дисертації.

2. Дискусійний характер має думка О.О.Герасименка про те, що суспільно-небезпечні наслідки адміністративного правопорушення є факультативною ознакою його об'єктивної сторони. Теорія адміністративної відповідальності постулює ідею про суспільну небезпечність адміністративних правопорушень. Згідно з цією ідеєю, всяке адміністративне правопорушення становить небезпеку для суспільних відносин, справляючи на них дестабілізуючий, деструктивний вплив. Такий вплив є закономірним наслідком всіх адміністративних правопорушень. Він обов'язково має місце при їх учиненні, а отже підлягає обов'язковому встановленню під час адміністративно-правової кваліфікації. Це дає підстави розглядати суспільно-небезпечні наслідки адміністративного правопорушення як обов'язкову (а не факультативну) об'єктивної сторони адміністративного правопорушення.

3. У висновках до Розділу 2 дисертації стверджується, що одним з основних напрямів підвищення ефективності кваліфікації правопорушень та застосування адміністративно-деліктних норм у сфері інтелектуальної власності має стати: "встановлення адміністративної відповідальності за виготовлення фільмокопій без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів з метою їх демонстрування, продажу, передачі в прокат". Зі свого боку, маю зауважити, що на сьогодні відповідальність за такі порушення передбачена ч. 3 ст. 164-6 КУпАП. У світлі цього слушність пропозиції автора виглядає

неочевидною.

Утім, наявність вищезазначених дискусійних моментів не впливає на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження.

У цілому аналіз дисертації О.О.Герасименка, а також фахових публікацій та апробацій результатів дослідження дає підставу констатувати наступне. Дисертація Олександра Олександровича Герасименка на тему «Відповідальність за адміністративні правопорушення в сфері інтелектуальної власності» виконана самостійно, є завершеною науковою працею, що містить вагому теоретичну та практичну новизну. Дисертація О.О.Герасименка відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44), включаючи п. 6, 8, 9 та 10. Таким чином дисертант заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент

Кандидат юридичних наук, доцент

Доцент кафедри адміністративного,

фінансового та інформаційного права

Державного торговельно-економічного

університету

Пустовіт Ю.Ю.

